

INŠTITUT ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Trubarjeva 50, 1000 Ljubljana

Tel. 01 43 97 460

info@itr.si, www.itr.si, www.solstiekovrt.si

Sporočilo za javnost

Kompromisni predlog o gojenju GS rastlin v EU ni zadosten

Ljubljana, 13. junij 2014. Okoljski ministri EU so včeraj v Bruslju potrdili predlog novega zakona, ki naj bi posameznim državam omogočal prepoved gensko spremenjenih (GS) rastlin. Predlog je bil sprejet po več letih vroče razprave o gojenju GS rastlin in suverenosti držav EU glede tega. Vendar pa kompromis tega vprašanja ne rešuje dovolj dobro, temveč odpira nova zaskrbljujoča vprašanja.

Predlog zakona sicer državam članicam omogoča določene pravne podlage za to, da bi na svojem ozemlju lahko prepovedale gojenje tistih GS rastlin, ki bi bile odobrene za gojenje s strani EU. Vendar pa obenem daje nesorazmerno moč proizvajalcem GS semen (Monsanto, Syngenta idr.), saj bi lahko odločali o tem, ali je zahteva države članice ustrezna ali ne. Če bi proizvajalec nasprotoval prepovedi, bi jo države uveljavile pod grožnjo sodnega spora, če bi se multinacionalka zanj odločila.

Na Inštitutu za trajnostni razvoj menimo, da je to popolnoma nesprejemljivo, tako vsebinsko kot načelno. Vsebinsko namreč predlog državam ne daje dovolj trdnih podlag za prepoved, medtem ko gre na načelni ravni za demokratični samomor – suverene (demokratične) države, ki naj bi delovale v interesu svojih državljanov, postavlja na isto raven kot multinacionalna podjetja, ki delujejo v interesu ustvarjanja dobička za svoje lastnike.

Sprejem zakona bi lahko države članice spodbudil, daodobrijo vrsto GS rastlin, ki čakajo na potrditev za gojenje. Doslej je postopek odobravanja stal tudi zaradi različnih mnenj in interesov držav članic. Tudi če bi vrsta držav EU odobrene GS rastline na svojem ozemlju prepovedala, ne glede na tveganje sodnega spora s proizvajalcem, bi gojenje GS rastlin v drugih državah (ter prevoz GS semen in pridelkov, česar države ne bi mogle prepovedati) sčasoma privedlo do vse večjega onesnaženja semen, hrane in krme v celotni EU.

Ker se mora o predlogu izreči tudi novi Evropski parlament, na Inštitutu za trajnostni razvoj upamo, da ta ne bo dovolil zniževanja suverenosti držav članic in nevarnega odpiranja vrat za onesnaženje z GSO v Evropi.

Informacije za medije: anamarija.slabe@itr.si